

Wiadomości krajowe.

T r a k t a t

między N. Cesarzem Austryackim i N. Królem Bawarskim, zawarty w Monachium d. 14. Kwietnia 1816, tyczący się ostatecznego oznaczenia granic i stosunków Państw obopolnych.

W Imie Przenajświętszej i Nierozdzielnej Trójcy!

N. Cesarz Austryacki i N. Król Bawarski równie ożywieni życzeniem, ażeby łączące ich przyjacielskie węzły ścisley, i jeszcze skoiarszyć ostatecznem oznaczeniem granic i stosunków Państw obudwoch, mianowali Pełnomocników dla rozstrąszenia, ukończenia, i podpisania wszystkiego, co się tycze tego przedmiotu, a mianowicie:

N. Cesarz Austryacki Pana Jana Piotra Teodora Barona Wacquant-Geozelles, Kawalera wojskowego orderu Maryi Teresy i W. Krzyża Król. Węgierskiego orderu S. Szczepana, Kommandora i Kawalera wielu innych orderów, swojego Szambelana, tajnego Radce, polnego Marszałka - Porucznika, i właściciela jednego pułku Węgierskiej piechoty;

A N. Król Bawarski Pana Maxymiliana Hrabie Montgelasa, swojego Szambelana, Ministra Stanu, konferencyi, i dyrygującego Departamentem Spraw zagranicznych, Przychodów i Spraw wewnętrznych, Ministra-Sekretarza Domu Królewskiego, W. Kanclerza i Kawalera orderu S. Huberta, Kawalera W. Krzyża Bawarskiego orderu cywilney zasługi, Król. Węgierskiego S. Szczepana, Kawalera orderu Alexandra Newskiego, W. Krzyża czarnego i czerwonego orła, W. Krzyża legii honorowey, W. Krzyża Saskiego rucianey korony, i honorowego Kawalera W. Krzyża orderu S. Jana Jeruzolimskiego;

Tudzież Pana Ludwika Hrabie Rechberga Rothenloewera, swojego Szambelana, rzeczywistego tajnego Radce, nadzwyczajnego

Posła i pełnomocnego Ministra przy Dwerze J. C. K. Apostolskiej Mci, Kawalera orderu S. Huberta, Kommandora orderu S. Jerzego i Kawalera W. Krzyża Bawarskiego orderu cywilney zasługi;

Rtórzy wymieniawszy swoje, w należytej formie ułożone pełnomocnictwa, zgodzili się na artykuły następujące:

Art. I. N. Król Jmć Bawarski powraca i oddaje za siebie i swoich Potomków i Następców, jako zupełną własność i pod zupełne panowanie N. Cesarzowi Jmci Austryackiemu, i jego Potomkom i Następcom:

Części Hausruck - Viertelu i Inn-Viertelu, iak takowe roku 1809go od Austrii odstąpionemi były;

Tyrolski Amt Vils i Xięstwo Salburgskie, iak takowe roku 1809go od Austrii było odstąpionem;

Od niniejszego powrócenia są wyjętymi: Amy Waging, Titmaning, Teisenhofen i Lawfen, iak dalece są położonemi na lewym brzegu Salcachu i Saali. Amy te z przyległościami i przynależnościami pozostaną Koronie Bawarskiej w zupełney własności i pod zupełnym iey panowaniem.

II. Za to powrócenie odstępuje N. Cesarz Austryacki za siebie, swoich Potomków i Następców, N. Królowi Bawarskiemu, i jego Potomkom i Następcom jako zupełną własność i pod zupełne panowanie:

A. Na lewym brzegu Renu: W Departemencie Donnersberg: 1.) Powiaty Zweybrücken, Kaiserslautern i Speyer, ostatni z wyjątkiem Kantonów Worms i Pfeddersheim; 2.) Kanton Kirchheim-Bolanden w Powiecie Alzey.

W Departemencie Saar: 3.) Kantony Waldmohr, Blieskastel i Hüssel, ostatni z wyjątkiem niektórych miejsc przy gościńcu idącym z St. Wendel do Baumholder, które wynagrodzonemi zostaną przez dalsze, łącznie ze zgromadzonymi w Frankförcie Pełnomocnikami Mocarstw sprzymierzonych uskutecznić się mające zagodzenie stosunków terytoryalnych.

W Departamencie Niższego - Renu: 4.) Kanton, miasto i twierdzę Landawę, ostatnią według przeznaczeń z dnia 3. Listopada 1815go, jako twierdzę związkową; 5.) Kantony Bergzabern, Langenkandel, i całą ziemię Departamentu Niższego Renu na lewym brzegu Lautery, iak takowa traktatem Paryżkim z dnia 20. Listop. 1815 od Francyi odstąpioną została.

Kraie te posiadać będzie N. Król Bawarski bez żadnych ciężarów lub hypotek, prócz tych, które ie obarczały podczas Austryackiej administracyi.

B. Naprawym brzegu Renu:

1.) Dawniejsze Fuldayskie Amty Hammelburg, Tulba i Salek, Brüchenau z Motten i Wēihers, z wyjątkiem wsi Melters i Hattenrodt, iako też ową część Amta Biberstein, do którego należą wsie Batten, Brand, Dietges, Findlos, Liebhart, Melperz, Oberbernhart z Steinbachem, Sayferz i Thaiden; wszystkie te Powiaty tak, iak oneż J. C. K. Apostolska Mość posiadał.

2.) Austryacki Amt Redwitz, otoczony posiadłościami Królestwa Bawarskiego.

III. N. Cesarz Austryacki obowiązui się za siebie, i w porozumieniu się z N. Sprzymierzoncami swoimi, starać się usilnie i wszelkimi siłami o to, ażeby N. Królowi Bawarskiemu pozyskać ze strony J. Królewicowskiej Mci W. Xięcia Heskiego niegraniczone odstąpienie Amtów Alzenau, Miltenberg, Amorbach i Heubach; a ze strony J. Królewicowskiej Mci W. Xięcia Badeńskiego: iednoy części Amtu Werthheim, według układów uchwalonych w Paryżu d. 3. Listopada 1815.

IV. Ponieważ przyległość (contiguité) nabytków Bawaryi, mających się iey dostać za powyższe powrócenia, zawarowaną iest traktatem Riederskim, zatem uznaie N. Cesarz Austryacki prawo N. Króla Bawarskiego do wynagrodzenia go za różnicę od zasady przyległości.

Wynagrodzenie to ułożonem zostanie w Frankfórcie w tymże samym czasie i tym samym sposobem, iak i inne terytoryalne stosunki Niemieckie.

Tym końcem obowiązui się N. Cesarz Austryacki i N. Królowi Bawarskiemu powrócić szkodę, oznaczoną obopolnem zezwoleniem za czas, dopóki wypadek Frankfórtskich układów działać nie zacznie, i dopóki Bawaryja nie odbierze w posiadanie wynagrodzeń za zrzczenie się przyległości.

V. Powinien byđz prosty związek między posiadłościami N. Króla Bawarskiego nad Menem i na lewym brzegu Renu położonemi, który wspólnie z właściwemi Rządami ma byđz oznaczonym.

Jego Królewicowska Mość W. Xiężę Badeński wezwany będzie do układu względem tegoż, przez iego Kraie idącego gościńca wojskowego.

VI. N. Król Bawarski otrzyma sumnę 15 milionów franków z kontrybucyi Francuzkiej, która z mocy podziału w Paryżu d. 3. Listopada 1815 uczynionego, przeznaczoną iest na wzmocnienie odpernego systematu Niemiec.

VII. N. Cesarz Austryacki obowiązui się za siebie i za swoich Potomków i Następców odstępować N. Królowi Bawarskiemu, iego Potomkom i Następcom pewną ilość soli 200,000 cetnarów nie przewyższaiącą, w cenie takiej, w iakiej ią sam uzyskuje. Cena ta będzie wraz z kosztami zapakowania, między obydwoma umawiającemi się NN. Dworami, od 10 do 10 lat według średniej miary prawdziwej ceny wyrabiania ostatnich lat iociu ustanawianą, a średnia ta cena służyć będzie za prawo dla 10 lat następujących.

Wywóz tej soli, która w żadnym przyładku i żadną miarą w Państwach J. C. K. Apost. Mci przedawaną byđz nie może, wolnym będzie od wszelkicy wywazowey, przechodowey lub inney iakoweykolwiek bądź opłaty.

VIII. N. Król Bawarski zaręcza i obowiązui się z swey strony za siebie, swoich Potomków i Następców, dozwoić wolnego od opłat przeprowadzania soli i zboża, na gościńcu z Tyrolu przez Państwa iego do Bregencyi prowadzącym.

Dla zapobieżenia, ażeby wolność tego przewożenia nie szkodziła handlowi, albo prawom terytoryalnemu i udzielnosci Bawaryi, ustanowi Kommissya, stosownie do dwudziestego artykułu niniejszego traktatu mianować się mająca, formalności i środki przeczności, potrzebne w tym względzie dla uchronienia się wszelkiego podstępny.

IX. Względem żeglugi na rzekach płynących przez Państwa obydwoich Panuiących, lub stanowiących onychże granice, utrzymuią się ze stron obydwoich warunki pokoieu Cieszyńskiego, z rozciągnięciem ich na Salcę i Saalę, iak dalece takowe obie te Państwa przedzielaia, dopóki powszechnie zasady przez Kongress Wiedeński ustanowione, zastosowanemi do tego nie będą. (Dokończenie następi.)

Wiadomości zagraniczne.

Kraie Barbaryjskie.

T u r c y a.

Najnowsze wiadomości z Egiptu namieniają o bardzo smutnem zdarzeniu, szkodzonem przez dzikość i okrucieństwo rozhułkaney wojskowości tameczney, i dającym niestety na nowo smutny dowód niebezpieczeństw, na jakie Europejczykowie w Otomańskich Państwach aż nadto często są wystawiani.

Do małżonki i obu córek Wice-Konzula Szwedzkiego P. Beckty strzelił wśród dnia iasnego, właśnie gdy powracały z kąpieli, jeden z żołnierzy; wystrzał ten trafił nieszczęściem najstarszą córkę, 14toletnią panią kwitnącą piękności, a trafił tak morderczo, że po kilku godzinach w bólach najstraszniejszych ducha swego oddać musiała. Chociaż złoczyńcę natychmiast schwytano, i z rozkazu Wielkorządcy, który z najwyższem uczuciem dzielił boleści strapionych rodziców, bez żadnego pytania, dla odstraszenia przykładu publicznie stracono, i chociaż nawet Mehemed Ali Basza przybiegał oddać z Kairu różne wojskowe korpusy, i najsurowsze dla bezpieczeństwa na przyszłość nakazał prawidła, przecież to straszne zdarzenie tak mocno przeraziło umysły tamecznych Franków (Chrześciana), że ile możności unikają każdego wyścia z zamieszkaneych przez nich dzielnic miasta.

Bejowie i Mamelucy, którzy schronili się do Dangolaha (w Nubii), oświadczyli Wielkorządcy swoje życzenie, żeby im wyznaczyl Prowincję na spokojne przemieszkwanie; lecz otrzymali odpowiedź, że Mehemed Ali Basza wyłącznie panować chce w Egipcie; jednakowoż wolno im jest żyć spokojnie na łonie swojej rodziny i przybyć do Kairu, gdzie podeszłym w wieku wyznaczyl łaskawą pensję, rzeskich zaś i zdatnych użyć do służby. Korpus ten Bejów i Mameluków, niegdys tak potężny, zeszedł teraz podług wiary godnych doniesień, na 500 ludzi.

Według doniesień z Konstantynopola, przysposobiono się tamże do tegoroczney wyprawy morskiej. Flota, która stała przed Beszuktosem, letniem pomieszkaniem W. Sułtana, popłynęła do Archipelagu pod bezpośrednim rozkazem Kapitana Baszy. Rozmaite biegały pogłoski o prawdziwym celu tej wyprawy; wielu sądzi, iż jest przeznaczona do przymuszenia Deja Algierskiego, żeby słuchał rozkazów W. Sułtana, któremi oddawna pogardza.

O namienionych (w numerze 102gim gazety *naszey*) zdarzeniach w Tunisi, zawiera już teraz dziennik rozpraw (Journal des debats, z gazety Hiszpańskiej) następujące, iak zdaie się, autentyczne doniesienie z Tunisi pod d. 3. Maja:

„Dnia 3ogo zeszłego miesiąca Kwietnia o godzinie ótej wieczorem, gdy wszystkie bramy miasta były zamkniętymi, a spokojoi mieszkańcy znajdowali się w swych domach, wypadli z swych koszar żołnierze Turcy w liczbie 3000, podzielili się na małe oddziały, i udali się różnemi drogami ku pałacowi Gubernatora miasta i ku pomieszkaniom znaczniejszych u Dworu Tudzi. W tymże samym czasie osadzili bramy miasta. Nie trwało pół godziny, a już opanowali Tunisi i cytadellę Gaspę. Dywan zgromadził się natychmiast, a w tem kazano ogłosić detronizację Mehmeda Baszy i Beja Sidi Assena. Sidi Mustafa, brat Mehmeda, i wuy iego Semain Bey, zostali na miejscu tamtych obwołanymi. Gubernator Bardy (gdzie Dey rezyduje) uwiadomionym został o tem wypadku przez gońca, który mu przynosił rozkaz stawienia się do Dywanu na drugi dzień z rana. Osiedli w mieście tem Turcy i znakomitsi mieszkańcy mniemali, że Sidi Mustafa i Semain-Bey ułożyli tę rewolucję z żołnierzami. Przeżyliśmy tę noc w strachu nayokropniejszym, obawiając się co chwila rozwiąłości bezkarney żołnierzow roty, która bez żadu i bez zamierzonego celu przebiegała ulice.“

„Dnia 1. Maja o ótej godzinie z rana rozkazał Dywan dla pozyskania przychylności mieszkańców, ażeby szanowano osoby i własność; Konzulom zagranicznym dano znać urzędownie o mianowaniu nowego Baszy i Beja, z dodaniem zaproszenia, ażeby na znak pokoju i przyjaźni zatknęli bandery swoich Narodów. Lecz wkrótce otrzymali buntownicy odpowiedź z Bardy, z której wyczytali, że Sidi Mustafa i Semain-Bey oświadczyli się, iż nie chcą odstąpić strony Baszy i Sidi Assena, że gotowymi są poświęcić w obronie ich swe życie, i że iako naybliżsi Panującego krewai, nigdy przeciw niemu do buntu należeć nie będą.“

„Już tedy zniweczonemi były plany buntowników, i wyraźnie znać było, że zamierzali zmienić Rząd terażniejszy w Rząd Turcki według wyboru. W samey rzeczy, jeden z celniejszych hersztów nazwiskiem Dely Ali sam siebie mianował Baszą. Pierwszy akt iego panowania był ten, że pozwolił swym pomocni-

kom rabować miasto przez całe trzy dni, i przyrzekli im podwyższenie ich żołdu, oraz zniósł niektóre daniny. Szczęściem dla nas byli niektórzy mniej wściekli tego zdania, że najpierw należy opanować warownię Goulettę, jako najistotniejszy punkt związku, ażeby w przypadku potrzeby zabezpieczyć sobie odwrót, i opatrzyć się prochem i kulami. Zdanie to znalazło oklaski, a my zostaliśmy ocalonymi. Uradzili oraz posłać do Konstantynopola prośbę podpisaną przez najznakomitszych miast mieszkańców (których przyaresztować kazali) i w tej prośbie W. Sultanowi przedstawić, że poddane Rządowi tutejszemu lud nie mógł już więcej znieść złej administracji Mehmuda i syna jego, i upraszać go, żeby obawo Baszę Tureckiego, którego na jego obrali miejsce, potwierdzić raczył. Gdy podpisano prośbę, ośkarżował się jeden z dowódców wyruszyć z 400. najsilniejszymi Turkami ku Goulecce, co też i nastąpiło z zapadłą nocą.⁶⁶

„Ledwie byli za miastem, gdy owi, co pozostali z przywłaszczycielem Dely Ali, zamiast usłuchania łaknących krwi rozkazów jego, na niego uderzyli; i rozbrawszy go, jako głównego herszta huntu do więzienia wtrącili, a Beja jak najsilniey upraszali, ażeby reszcie Turków, których wystawiali jako zwiedzionych i ułudzonych, powszechną raczył dać amnestyę. Tak tedy spokójność najsławniey przywróconą została.“⁶⁷

„Bynajmniej jednak tenci, którzy ku Goulecce wyruszyli, na wieść o takim wypadku nie stracili ducha. Szli dalej, i około godziny trzwej po północy zdobyli twierdzę, która po słabem poddała się odporze. Gdyby tam byli utrzymać się chcieli, tedy byłiby mogli najsławniey dać odpór wszelkim usiłowaniom nieprzyjaciół swoich, i zatrzymać klucz w ręku, który ich czynił Panami miasta Tunis; lecz zdaie się, że jedynym ich było zamiarem popłynąć do Lewantu. Opanowali do tej swej żeglugi pięć okrętów korsarskich, które tam, gotowe będąc do wypłynienia, stały na kotwicach.“⁶⁸

„Dnia 2go Maia z rana zaczęli rabować domy osiadłych w Goulecce Chrześcian i Żydów; wszystko, czego z sobą zabrać nie mogli, powrzucałi w kanał i zagwoździli działa; własnie co chcieli podpalić zbrojownię i wszystkie okręty, gdy nagle i cudowne zjawienie się Angielskiej fregaty, która zawinęła do portu, zniweczyło szkaradne ich plany, i ochroniło od pożaru Hiszpańskie, Angielskie i Francuzkie statki, które stały w zatoce.“⁶⁹

„Z obawy, żeby nie na tem sie wyszli, przyspieszyli swój odjazd, wiodli wszyscy w liczbie blisko 700 na 5 okrętów korsarskich, i popłynęli przy pomyslnym wietrze północno-zachodnim w kierunku ku Konstantynopolu.*) Ledwie co umknęli, przybył Bey Sidi - Assen ładem z liczną iazdą, lecz nie zastał już nic, jak tylko kurzące się ślady pożaru i rabunku. Buntownikom posłużyło szczęście, że uszli, i że zabrali z sobą najlepsze rozbójnicze okręty rządowe.“

„Dzisiejszego poranku uduszono powrozem przywłaszczyciela Dely - Alego i kilku współwinowayców, i wciąż jeszcze odbywają się najsławniejsze śledzenia hersztów i uczestników episku.“⁷⁰

Gazety Paryżkie opisują nowe zuchwałstwa Barbaryczyków. Bombarda Francuzka Alexander, pod rozkazami Kapitana Escarra, która d. 17. Maia odpłynęła ze Smirny, a d. 13. Czerwca zawinęła do Marsylii, spotkała d. 8. koło przylądka Argente Trypolitańską szobekę, która iey zabrała gwałtem naboie i część żywności.

Do Genui przyplynał d. 2. Czerwca biał z chwipażem Francuzkiej tartany, zabraney d. 26. Maia przez jednego korsarza Afrykańskiego, na wysokości morskiej pod Capo d'Anzo.

Wielka Brytaniia

Przecież zajęto się raz szczerze d. 18. Czerwca w Izbie niższej Parlamentu rozbojami korsarzy Barbaryjskich. Ostatnie zapytanie P. Broughama, tyczące się zawartych przez Lorda Exmoutha z Barbaryczykami traktatów dla krain Włoskich, było tylko przedpowiednią rospaw daleko ważniejszych, które z powodu bliskiego zakończenia tegorocznego posiedzenia Parlamentu przerwać się wprawdzie, lecz na przyszłym onegoż posiedzeniu, jeżeliby temu złemu inną drogą nie zaradzono, odnowią się pewnie ze wszelką dzielnością i energią, i takich obrona sprawy Rodzaju ludzkiego wymaga.

Propezcya P. Broughama zmierzala do tego, aby podano Izbie papiery tyczące się pewnych z Dejem Algierskim rozpoczętych układów.

„Według wszystkich przeze mnie zasięgniętych wiadomości (mówił on) zawarły Sardynia i Neapol z Dejem traktaty, a po-

*). Wylądowali już w Modonie (w Morei), i ukieśmy już w numerze 112ym gazety naszej doniesiła.

wszechnem jest zdaniem, że Anglii jako pośredniczące przy tem stawala Mocarstwo. Jeżeli to prawda, żeśmy takowy traktat naszym uswięcili pośrednictwem; jeżeli mieliśmy iaki-
kolwiek udział w tych układach; a nadewszystko, jeżeli Lord Exmouth układał się przy wszystkich tych pomocnych środkach, iakie mu jego podawała flota, tedy jest to hanbą dla Angielskiego imienia, i czynem megącym pociągnąć za sobą najnieszczęśliwsze skutki. Takowe pośrednictwo jest właśnie tem, co upoważnienie wszelkich okrucieństw i rozbojów, iakich tylko Barbaryczyki dotąd się dopuszczali i jeszcze dopuszczać się mogą, a to tem bardziej, gdy Dey zobowiązał się tylko do szanowania wolności Poddanych rzeczonych Kraiów. Takim tedy sposobem podana jest tylko tym morskim zbójcom przez W. Brytanię, w nagrodę szkaradnych ich zbrodni sposobność uzyskania jeszcze znaczney pieniężney summy, a Kraie, które nie miały udziału w o-
wym traktacie, mogą bezkarnie przez tych krószów bydź rabowanemi! Nie jest to płona obawa, bo traktat ten pociągnął już za sobą smutne wypadki; gdy bowiem Algierczykowie, niekontenci z zawartey przez Rząd ich umowy, na mocy której Neapolu i Sardynii napadać nie mogą, sądzili się pozbawionymi swojego przyrodzonego prawa rabowania, potrafiono ich tem tylko ułagodzić, że im przedstawiano, iak rozległe pole jest im jeszcze iest otwartem, gdy przeciw rabować mogą wszystkich innych Frankończyków (Chrześcian), wjąwszy Poddanych Sardyńskich i Neapolitańskich, tudzież Poddanych kilku innych Mocarstw, które, iak n. p. Austria, osobnemi przeciw nim zabezpieczyły się traktatami. Te przez Barbaryczyków popełniane zgrozy są tem okropniejszemi, że tu polerowne Narody są ofiarą poholeń Barbaryjskich, gdy tymczasem w handlu Murzyńskim, który w gronie naszym tak wielu zapalonych znalazł przeciwników, dzięki mieszkańiec Afryki w porównaniu daleko mniej miałby do cierpienia, gdyby się dostał w ręce polerownego Pana.“ P. Brougham zakończył swą mowę, która wielkie sprawiła wrażenie, wliczaniem mnogich okrucieństw, popełnionych przez Barbaryczyków w najszybszych już czasach na niewolnikach Chrześcianańskich.

Lord Castlereagh odpowiedział, że Rząd dotąd jeszcze część tylko żądanych posiada dokumentów, gdyż układy nie są jeszcze ukończonemi. „Skoro (rzekł) wszystkie nadejdą, będą Izbie bez trudności przełożonemi, a

wlenczas okaże się, iż wszelkie zasady sprawiedliwości i polityki w tym względzie zachowano. To iedynie przeciw rozmawianiu szanownego mowcy (Broughama) teraz już zaręczyć mogę, że raczonemi traktatami sprawa ludzkości istotnie popartą została, gdyż Dey Algierski uznał dopiero raz pierwszy, iż niewolnicy Chrześcianańscy otdąd iak iency woieni u innych Europejskich Narodów uważani, a po skończoney wojnie, przy zawarciu pokoju na wolność puszczani bydź powinni.“

Sir Tomasz Arland twierdził, że Anglii najszybszem jest obowiązkiem użyć z roztrepcnością wszystkich sił i potęgi swojej do uwolnienia Swiata od tej okropney i haniebney niewoli. — P. William Smith ganil techorzeństwo, z iakiem Anglia cierpi zakat morskich rozbojników w posród ucywilizowanego Swiata, i twierdził, że wszelkie z rozbojnikami tymi dotąd zawierane traktaty kończyły się na podarunkach, czyli raczej na haraczach ofiarowanych onymże pod warunkiem, aby podczas swoich zboieckich wycieczek Anglię ochraniałi. Wielka sposobność do uwolnienia Swiata od tych zbójców nadarzała się nam zeszelego roku podczas Kongressu Wiedeńskiego; zaniebdaliśmy ją; iest zatem powinnością naszą wszystkołożyć na poprawienie tego grubego błędu. Lord Cochrane twierdził, że dwa liniowe okręty Angielskie były więcej, niż dostateczne, do przymuszenia Deja, aby podpisał wszystkie warunki, iakieby tylko włożył nań chciano.

P. Brougham całkiem do tego przychylił się zdania; oświadczył iednak, że z Lordem Castlereagh w tem zgodzić się musi, iż Rząd w tak ważnym przedmiocie nie może podawać Izbie niezapełnionych dokumentów; odwołał przeto pomieniony swój wniosek, w nadziei, że wszystkie papiery wrótce nadejdą.

W ł o c h y.

Z Liworno (w W. Xięstwie Toskańskiem) donoszą co następuje: „Na różnych miejscach brzegów Włoskich dopuścili się korsarze Barbaryjscy nowych kroków nieprzyjacielskich. Tartana S. Troyca pod sprawą Kapitana Albortelli została kole Ostii na terytoryum Rzymskiem, pod samą prawie baterją przez nich zabrana; ludzie onyżże uciekli na barce. Okręt ten Barbaryjski miał czarną banderę; strzelano wprawdzie w Ostii z baterji Papieżskich do niego, lecz nie zastraszone bynajmiej Barbaryczyków, którzy owszem zaraz potem za Sardyńskim pogonili okrętem. Przypadki pod

Bona sprawiły tu i na wszystkich brzegach wielką obawę, aby nieszczęśliwi, którzy uszli tam śmierci, nie wpadli w ucieczkę swoję w ręce Barbaryczyków.

Do portu Alghieri (w Sardynii) zawinęły według doniesień gazet Francuzkich 4 feluki, a między temi dwie Francuzkie z kilkumastu nieszczęśliwymi Chrześcijanami, którym udało się z ciężką biedą uycóżyć krwawey rzezi w Bonie. Podczas żeglugi swoiey ścigane były nieustannie przez Barbaryczyków, i cudem prawie ocalone zostały. Wszyscy ci ludzie znajdowali się w opłakanym stanie, i zeznali, że mnóstwo okrętów dla tego w morzu zatęnęło, iż przeładowane były nieszczęśliwymi, którzy ratować się chcieli; wielu innych Chrześcijan umarło z przestachu. Z portu Alghierskiego wyszły pod żagle dwie zbrojne korwety z okrętem dla szukania nieszczęśliwych, którzy może błądzą jeszcze na morzu. Cała milicya była w ruchu i odbywała służbę dla strzeżenia brzegów tamecznych.

Król Sardyński ustanowił w Turynie szkołę wojskową. Została ona pod zarządzeniem Ministra wojny i marynarki. Przyznania do niej młodzież w 9tym roku życia, która dopiero w 18tym roku życia skończonym wyszść z niej może.

W Neapolu ogłoszono przebaczenie Królewskie wszystkim Duchownym, którzy od lat 10ciu stan swój poraucili i bawili się rozmaitemi zatrudnieniami świeckimi, a nawet wojskowo służyli. Takich ma być 10000.

Królestwo Polskie.

Gazeta Warszawska z dnia 13. Lipca donosi, że W. Xiążę Konstanty wyjechał tegoż dnia o godz. 3ciej rano z Warszawy do Peteraburga.

Pułkownicy Hornowski i Potocki mianowani Jenerałami brygady; pierwszy dowodzić będzie zga brygadą pierwszej dywizyi piechoty, a drugi 1wszą brygadą w dywizyi strzelców konnych.

Platnik jeneralny wojska Polskiego Pułkownik Stuart, tudzież Pułkownicy Kobylński i Mołaczewski, mianowani także Jenerałami brygady.

Rozmaite Wiadomości.

Przez nadzwyczajne ulewy w różnych okolicach d. 17. Czerwca, przeplatane piorunami i gradem, w niektórych miejscach do wielkości iaia kurzego dochodzającym, i następnie

deszcze dnia 18. i 19., wystąpiła z brzegów swoich Rudawa pod Krakowem do Wisły wpadająca, zalała okolice, i od źródła swego aż pod Kraków wszędzie pozrywała tamy, poobalała i pozabierała młyny i papiernie, pozamulała łąki i zboża. Zaledwo Rudawa zaczęła z mniejszym pędem płynąć, gdy znowu dnia 19. Wisła pomnożona wodami z gór Galicyjskich przebrała brzegi i zalała równiny. Wisła od dnia 19. aż do dnia 22. rano ciągle rosła, i dopiero dnia tego zaczęła opadać. Wysokość wody była wyższa od zwyczajnych powodzi. Szczęściem atoli dla okolic Krakowa, że wody Rudawy poprzedziły wody z gór Galicyjskich, bo gdyby się razem były zbiegły, okolice Krakowa doznałyby były kłesk r. 1813.

O powodzi w Krzeszowicach donoszą z tegoż miasta pod d. 23. Czerwca co następuje:

Dnie 17., 18. i 19. b. m. stały się dla okolicy tutejszey okropnemi. Nadzwyczajne ulewy i wedy impetem z gór spadające nagle przebrały rzeki, które w Krzeszowicach na dwa łokcie w równinie wygrodowały, i wszystkie domy zalały, mosty, groble i młyny pozrywały, łąki zamuliły, ziemiopłody i kopalnie węgla zalały, zgoła powszechnie, szczególnicy rozległym dobrom Tenczyńskim, niepoważaną zrzadziły kłeskę. Osobliwie druga powódź o 17 cali większa od pierwszej zniszczyła zupełnie Krzeszowice, to tak piękne miejsce. Nie dosyć na tem; ale nadto dnia 17. grad wielkości blisko kurzego iaia zniszczył urodzaje, i zostawił mieszkańców w najamutniejszym położeniu, do czego nakoniec przyczynił się i wylew Wisły dla gruntów w pobliskości iej leżących. — Mimo tych wypadków kąpiele w Krzeszowicach są utrzymane, i mogą być, chociaż nie z podobną iak dotąd przyjemnością, iednak z równym dla zdrowia skutkiem i wygodami używane.

Ogłoszenie.

Dodatkowo do tutejszego drukowanego obwieszczenia z dnia 9go b. m. względem zrabowanego pakietu pocztowego, wysłanego z tąd do Wiednia w dniu 4tym b. m., uwiadomia się korrespondująca Publiczność, iż według otrzymanego właśnie oznajmienia C.-K. Naczelney nadwornej Poczty Wiedeńskiej, wszystkie listy prywatne nieknięte tamże doszły, a zatem strata tylko niektóre urzędowe depesze spotkała.

We Lwowie d. 19. Lipca 1816.

C. K. Administracya naczelnego pocztowego Urzędu Lwowskiego.

Habel.
(Podpisy) Gaberle.